

Η ομιλία του Σεβ.Μητροπολίτου Βεροίας κ.Παντελεήμονος στον εσπερινό:

«Πολλαί θυγατέρες ἐκτήσαντο πλοῦτον, πολλαί ἐποίησαν δυνατά, σύ δέ ὑπέρκεισαι καί ὑπερῆρας πάσας».

Οἱ λόγοι αὐτοῖ τοῦ σοφοῦ Σολομῶντος βρίσκουν ἀπόλυτη ἐφαρμογή στήν ἐορταζόμενη σήμερα καί λαμπρῶς πανηγυριζόμενη ἁγία παρθενομάρτυρα Μαρκέλλα, τό μυρύνπνοο ἄνθος τῆς μυροβόλου αὐτῆς νήσου.

«Πολλαί θυγατέρες ἐκτήσαντο πλοῦτον». Καί ὄντως πολλές ἦταν ἐκεῖνες οἱ νέες ὑπάρξεις πού στό πέρασμα τῶν χρόνων ἀπέκτησαν πλοῦτο, ὄχι μόνο ὑλικό, ὄχι μόνο θησαυρούς καί χρήματα καί ἐπίγεια ἀγαθά, ἀλλά ἀπέκτησαν καί πλοῦτο πνευματικό, περίσσεια σοφίας κοσμικῆς καί γνώσεως ἀνθρωπίνης, καί ἀκόμη περισσότερο πλοῦτο ἀρετῶν καί χαρισμάτων.

«Πολλαί ἐποίησαν δυνατά». Πολλές ὅμως ἦταν καί ἐκεῖνες, ἀδελφοί μου, οἱ γυναῖκες πού στήν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος, ἔκαναν σπουδαῖα καί μεγάλα πράγματα, πού ἔδειξαν τή δύναμη τοῦ χαράκτιρος καί τῆς ψυχῆς τους καί θαυμάζονται ἀπό τίς γενεές τῶν ἀνθρώπων καί τιμῶνται καί γεραίρονται.

Ἡ ἐορταζόμενη ὅμως ἁγία Μαρκέλλα, τό κλέος καί τό καύχημα τῆς Χίου, εἶναι ἀνώτερη καί ἀπό αὐτές πού διέθεταν πλοῦτο καί ἀπό αὐτές πού ἀπέδειξαν μέ ποικίλους τρόπους τή δύναμή τους.

Γιά ποιόν λόγο; Γιατί συνδυάζει τά χαρίσματα καί τίς δυνατότητες καί τῶν δύο. Γιατί διέθετε πλοῦτο μεγάλο, ὄχι πρόσκαιρο καί φθιρόμενο, σάν αὐτό πού κατὰ τόν λόγο τοῦ Κυρίου «σῆς καί βρῶσις ἀφανίζει καί κλέπται διορύσσουσι καί κλέπτουσι». Ἀλλά πλοῦτο ἀρετῶν καί θεῶν χαρισμάτων, διότι ἐξ ἀπαλλῶν ὀνύχων ἀγάπησε τόν Χριστό καί γιά τήν ἀγάπη του ἔκανε τό θέλημά του κανόνα καί ὁδηγό στή ζωή της. Γιά τήν ἀγάπη του ἀγωνίσθηκε ἐναντίον τῆς ροπῆς τῆς φύσεως καί μέ τόν ἀγῶνα της καί τή χάρη τοῦ ἁγίου Πνεύματος διατήρησε «τό κατ' εἰκόνα» ἀλώβητο, διατήρησε τήν ψυχή της «ἀγνή ἀπό τοῦ κόσμου» καί τήν μεταποίησε σέ λειμῶνα ἀρετῶν πού τήν ἔκαναν νά διακρίνεται μετὰ τῶν ἀνθρώπων.

Καί αὐτό τόν πλοῦτο τῶν ἀρετῶν τόν συνδύασε ἡ ἁγία παρθενομάρτυς Μαρκέλλα μέ τή δύναμη τῆς πίστεως καί τή γενναιότητα τῆς ψυχῆς της. Αὐτές οἱ δύο ἦταν οἱ φύλακες τοῦ οὐρανίου πλούτου πού εἶχε θησαυρίσει μέσα στό ὁστέρακινο σκεῦος τῆς ὑπάρξεώς της. Καί αὐτόν τόν πλοῦτο ἤθελε νά τόν διατηρήσει καθαρό καί ἀμόλυντο γιά χάρη τοῦ νυμφίου τῆς ψυχῆς της Χριστοῦ καί νά μὴν τόν ἀφήσει νά συληθεῖ ἀπό τίς ἄνομες ἐπιθυμίες τοῦ πατέρα της.

Καί τό κατόρθωσε, ἀδελφοί μου, μέ τή δύναμη πού χαρίζει ὁ Χριστός σέ ἐκείνους πού τόν πιστεύουν καί σέ ἐκείνους πού ἀγωνίζονται νά διατηρήσουν τήν ἀγνότητά καί τήν καθαρότητα τῆς ψυχῆς καί τοῦ σώματός τους γιά τήν ἀγάπη του.

Μέ αὐτή τή δύναμη τῆς πίστεως καί τῆς προσευχῆς της ἐπέτυχε νά ἀνοίξει ὁ βράχος γιά νά σωθεῖ ἀπό τόν ἀνόσιο πατέρα της πού τήν κατὰδίωκε, ἀλλά καί δέχθηκε τόν μαρτυρικό θάνατο γιά χάρη τοῦ Χριστοῦ πού ἀγάπησε περισσότερο ἀπό κάθε ἄλλον στή ζωή της.

Καί αὐτό τό θαῦμα ἦταν τό πρῶτο ἀπό τά ἀναρίθμητα θαύματα πού ἐπitéλεσε καί ἐπιτελεῖ ἡ ἁγία παρθενομάρτυς Μαρκέλλα μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ, πού ἐνοικεῖ καί σέ «ὀστέα ξηρά», ὅταν αὐτά εἶναι ναοί ἅγιοι τοῦ Παναγίου τοῦ Πνεύματος, πού εἰσακούει τίς πρεσβεῖες καί τίς μεσιτεῖες τῶν ἐκλεκτῶν δούλων του καί δοξάζει τούς δοξάσαντας Αὐτόν μέ τή ζωή καί τό μαρτύριό τους, ἀναδεικνύοντάς τους ἀκένωτες πηγές ἰάσεων καί θαυμάτων, δοχεῖα ἀστείρευτα μύρου καί εὐωδίας πνευματικῆς, ὅπως συμβαίνει, ἀδελφοί μου, κατ' ἐξοχήν μέ τήν τιμωμένη καί πανηγυριζόμενη σήμερα ἁγία Μαρκέλλα τῇ Χιοπολίτιδα.

«Πολλαὶ θυγατέρες ἐκτήσαντο πλοῦτον, πολλὰ ἐποίησαν δυνατά, σύ δὲ ὑπέρκεισαι καὶ ὑπερῆρας πάσας».

Δίκαιος καὶ ὀφειλόμενος ὁ ἔπαινος γιὰ τὴ νύμφη τοῦ Χριστοῦ, τὴν παρθενομάρτυρα ἁγία Μαρκέλλα, ἀλλὰ καὶ ψυχοφελὴς καὶ σωτήριος. Διότι σὲ μία ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία πολλοὶ νέοι ἄνθρωποι καὶ ὄχι μόνο ἀγωνίζονται γιὰ νὰ ἀποκτήσουν πλοῦτο καὶ δύναμη καὶ ἰσχύ, πολλές φορές δυστυχῶς χωρὶς νὰ ὑπολογίζουν ἀρχές, ἀξίες, πίστη καὶ ἠθική, χωρὶς νὰ σέβονται οὔτε τὸν Θεό οὔτε τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό τους καὶ χρησι-μοποιώ-ντας κάθε τρό-πο καὶ κάθε πρόσ-φο-ρο μέ-σο γιὰ νὰ ἐπιτύχουν τὸν σκο-πό τους, ἡ ἁγία Μαρκέλλα μᾶς δεί-χνει μὲ τὸ παράδειγμα τῆς ζωῆς της καὶ τῆς θυσίας της ὅτι ὁ ἀλη-θι-νὸς πλοῦτος καὶ ἡ πραγματικὴ δύ-να-μι-η δὲν βρίσκονται ἐκεῖ πού συ-χνά τὰ ἀναζητοῦμε οὔτε ἀπο-κτῶ-νται μὲ ἀθέμιτα καὶ ἄνομα μέσα.

Ὑπάρχουν κοντὰ στὸν Θεό. Ὑπάρ-χουν στίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων πού ἀγωνίζονται γιὰ νὰ ζήσουν τὴν ἐν Χριστῷ ζωή, γιὰ νὰ ἀπο-κτή-σουν τὸν πνευματικὸ πλοῦτο τῶν ἀρετῶν, γιὰ νὰ θησαυρίσουν τὴν ἀγάπη, τὴν πίστη, τὴν ταπει-νωση, τὴν καθα-ρό-τη-τα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. Ὑπάρχουν στίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων πού ἔχουν τὴ δύναμη νὰ ἀντιστέκονται στίς προκλήσεις τοῦ κόσμου καὶ νὰ μὴν ὑποχωροῦν στίς σειρήνες τῆς ἁμαρτίας καὶ τῶν ποικίλων ἡδο-νῶν, πού ἔχουν τὴ δύναμη νὰ ἀντι-στέκονται στοὺς πειρασμούς καὶ παρά τίς δυσκολίες καὶ τίς δο-κιμασίες νὰ βαδίζουν στὰ ἴχνη τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ ἐμπιστεύονται στὴ πανσθενουργὸ δύναμη καὶ χά-ρη του τὸν ἑαυτό τους καὶ τὴ ζωὴ τους.

Αὐτὸ εἶναι, ἀδελφοί μου, τὸ μή-νυ-μα καὶ τῆς ἐορταζομένης ἁγίας παρθενομάρτυρος Μαρκέλλης, τὴν ὁποία μὲ τόση εὐλάβεια ἤρ-θαμε ὅλοι νὰ τιμήσουμε ἀπόψε. Καὶ εἴμεθα εὐγνώμονες πρὸς τὸν Σεβασμιώτατο Ποιμενάρχη σας, Μη-τροπολίτη Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰ-νουσῶν κύριο Μάρκο, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν πρόφρονα πρόσκλησή του μοῦ ἔδωσε τὴν εὐκαιρία νὰ ἔρθω καὶ ἐγὼ ταπεινὸς προσκυνητὴς τῆς ἁγί-ας Μαρκέλλας καὶ νὰ συμ-πα-νη-γυρίσω μαζί σας τὴν ἐτήσιο μνή-μη της.

Σᾶς εὐχαριστῶ ἐκ μέσης καρδίας, Σεβασμιώτατε, καὶ γιὰ τὴν τιμὴ τὴν ὁποία μοῦ ἐπιφυλάξατε, παρα-χω-ρώντας μου σήμερα τὸ προ-νό-μιο νὰ ἀπευθύνω λίγες ταπεινὲς σκέψεις πρὸς τὸ εὐλαβὲς ποιμνίό σας καὶ τοὺς φιλεόρτους λάτρεις τῆς ἁγίας Μαρκέλλας, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἀγαθὴ συγκυρία νὰ συνα-ντώμεθα στὴ φιλόξενη Μητρό-πο-λή σας μὲ τὸν χοροστατοῦντα Σε-βασμιώτατο Μητροπολίτη Σμύρ-νης κύριο Βαρθολομαῖο, μὲ τὸν ὁποῖο συνδεόμεθα ἀπὸ πολ-λῶν ἐτῶν, ἀπὸ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς διακονίας του στὴν Ἱερά Μη-τρό-πολη Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμ-πανίας, πρὶν νὰ κληθεῖ νὰ δια-κονήσῃ εἰς τὰς αὐλὰς τῆς Μεγά-λης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Σᾶς εὐχαριστῶ θερμότατα καὶ εὐ-χο-μαι ἡ χάρις τῆς Ἀγίας Μαρ-κέλ-λας νὰ φυλάσσει καὶ νὰ προ-στα-τεῦει πάντοτε τὴ μυρο-βόλο Χίο καὶ τὸν εὐλαβῆ καὶ πιστὸ λαὸ της.

Ἡ ομιλία του Σεβ.Μητροπολίτου Σμύρνης κ.Βαρθολομαίου στὴν Θεία Λειτουργία:

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας κ. Παντελεῆμον, προεξάρχων τῆς σημερινῆς ἐορτίου εὐχαριστιακῆς συνάξεως,

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσῶν κ. Μάρκε, Ποιμενάρχα τῆς θεοσώστου ταύτης Ἐπαρχίας,

Ἐξοχώτατοι καὶ Ἐντιμότατοι Ἀρχοντες τοῦ Τόπου,
Εὐλογημένε Λαὸ τῆς Χίου,

Ἡ νῆσος Χίος καυχᾶται ὅτι ἐξήνθησε τὸ θεόβλαστον ἄνθος, τὴν ἑνδοξον Μαρκέλλαν,

ἐκδυσωποῦσαν ἐν παρρησίᾳ τῷ Κυρίῳ ὑπὲρ τῆς νήσου καὶ τοῦ κόσμου παντός", προσευχόμεθα σήμερον μετὰ τῆς ἀωνύμου μούσης καὶ Νικηφόρου τοῦ Χίου, καὶ πάντες ἡμεῖς, ἐδῶ εἰς τὴν Βολισσόν, εἰς τὸ Μαρτύριον, ὅπως τὸ ὀνομάζεστε σεῖς οἱ μακάριοι Χίοι, ἐνώπιον τῆς πέτρας, ἢ ὅποια καλύπτει τὴν σορὸν τῆς Ἀγίας Μαρκέλλης, ἄδοντες θεοφθεγγεῖς ὕμνους καὶ καταθέτοντες εἰς τὴν Χάριν τῆς πόνους καὶ ἀγωνίας· καὶ βάσανα· καὶ προβληματισμούς· καὶ ἀσθενείας· καὶ "πᾶσαν τὴν βιοτικὴν ἡμῶν μέριμναν".

Ἐν βαθείᾳ συναισθήσει τῶν τελεσιουργουμένων σήμερον εἰς τὴν μυροβόλον ἐκ φύσεως ἐν τῷ παγκοσμίῳ στερεώματι καὶ μυρομάρτυρον καὶ μυριομάρτυρον καὶ προσφυγομάναν Χίον, εὐρίσκομαι ἀνάμεσά σας, ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, κατὰ τὴν παν-Χιακὴν αὐτὴν ἐορτὴν καὶ πανήγυριν ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῆς Ἀγίας Μαρκέλλης τῆς Χιοπολίτιδος, συνεορτάζων καὶ συνευφραινόμενος μετὰ τῆς ὑμετέρας φιλοπόνου καὶ φιλοτίμου καὶ φιλαγίου Σεβασμιότητος, ἀδελφεῖ ἅγιε Χίου κύριε Μάρκε, ἀνταποκριθεὶς εἰς τὴν λίαν τιμητικὴν διὰ τὴν ἐλαχιστότητά μου ἀδελφικὴν σας πρόσκλησιν, καὶ μετὰ τοῦ περιουσίου λαοῦ καὶ τοῦ κλήρου σας καὶ τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ἐξουσιῶν τοῦ τόπου, πρὸς τούτοις δὲ καὶ μετὰ τοῦ λαμπρύνοντος τὴν ἡμέραν Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας κ. Παντελεήμονος, τοῦ συμμαρτυρήσαντος τῇ συνειδήσει ἵνα εἰσέλθω εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων, παρ' ᾧ ἐβημάτισα τοὺς πρώτους βηματισμούς μου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὡς λειτουργὸς τῶν Θείων Μυστηρίων.

Προερχόμενος ἐκ τῆς ἀντικρυ τῆς νήσου πολυτρόπως ἱστορικῆς καὶ πολυμερῶς συγκλονιζούσης ὁμαίμονας νόας καὶ καρδίας Σμύρνης, ἔνθα κατεστάθην ἐλέω καὶ Χάριτι Θεοῦ Ἄγγελος τῆς ἐν αὐτῇ Ἐκκλησίας εἰς διαδοχὴν μαρτύρων, ἁγίων καὶ ὁσίων, μετὰ βαθείας ἱερᾶς συγκινήσεως καὶ χαρᾶς ἐπισκέπτομαι τὸν Ἄγγελον τῆς ἐν Χίῳ Ἐκκλησίας καὶ τὴν ἐν Χίῳ Ἐκκλησίαν τῶν μαρτύρων, τῶν ἡρώων τοῦ Γένους μας καὶ τῶν καπεταναίων. Εὐρίσκομαι εἰς τὸν ἱερὰν ταύτην νῆσον τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τοῦ Γένους, τῶν λογίων καὶ τιμίων ἀνθρώπων τοῦ καθημερινοῦ μόχθου, εἰς τὴν εὖμορφον καὶ εὐώδη νῆσον αὐτὴν, ἢ ὅποια «εἶναι ἴσως ἀπὸ τὰ ὀλίγα παραδείγματα συμπαγοῦς Ἑλληνικοῦ χώρου, ὅπου παρακολουθοῦμεν διαρκῇ εἰς τὸν ἱστορικὸν χρόνον ἐπιτεύγματα τοῦ πολιτισμοῦ» (ΘΗΕ,12,132).

Ἡ χαρὰ καὶ ἡ συγκίνησίς μου εἶναι μεγαλυτέρα, διότι ἐκ τῶν παραλίων τῆς Ἰωνίας καὶ τοῦ ἀπεράντου ἐκείνου χώρου τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς, εὐρίσκομαι εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς ποιήσεως, ἢ ὅποια δὲν ἐξιστορεῖ ἀλλὰ ἀποτυπώνει σκέψεις καὶ βιώματα, εὐαισθησίας καὶ συναισθήματα, παρελθόν καὶ παρόν, διὰ τὰ ἐπαναλάβω παρηλλαγμένην ἰδικὴν σας ρῆσιν, ἅγιε ἀδελφεῖ κύριε Μάρκε, ἀφορῶσαν εἰς τὸν τόπον τοῦτον, τὸν ἰδικόν σας πάτριον τόπον.

Εὐρίσκομαι εἰς τόπον φιλόχριστον καὶ ἁγιοτόκον, τελοῦντα ὑπὸ τὴν ἰσχυρὰν προστασίαν τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰσιδώρου καὶ Μυρόπης, τῆς ὁσίας Ματρώνης, καθὼς τῶν ἁγίων Ἀνθίου καὶ Νικηφόρου τῶν νέων, προεξαρχούσης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1500 καὶ ἐξῆς τοῦ "χοροῦ τῶν Χίων μαρτύρων" τῆς πολιούχου καὶ προστάτιδος τῆς νήσου Ἀγίας Παρθενομάρτυρος Μαρκέλλης, τοῦ "δώρου τῆς σωφροσύνης καὶ τῆς διαπύρου ἀγάπης".

Ἀναλογιζόμενος τὸ ἀπὸ αἰῶνος πρόσφατον παρελθόν, ἀλλὰ καὶ τὸ παρόν, ἰλλιγῶς ὁ νοῦς τοῦ ἐνώπιόν σας ἱσταμένου ταπεινοῦ Ἱεράρχου τῆς Μητρός μας Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁ ὁποῖος ἀδυνατεῖ νὰ νοήσῃ τὸ θαῦμα τῶν ἀτμῶν τοῦ Ἀγιάσματος Μαρκέλλης τῆς μάρτυρος, ὅταν ὁ λειτουργὸς ἱερεὺς ψάλλῃ τὴν παράκλησιν. Ὁ δὲ λόγος τῆς συγκινήσεως καὶ κατανόησεως τοῦ θαύματος τοῦ "τερατουργοῦ ὕδατος" ἀπλοῦς καὶ ἀπέρिटτος: "ὅτι ἔστι Κύριος ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ" (Γεν. κη', 16), "Θεὸς ἰσχυρὸς, ἐξουσιαστής, ἀρχὼν εἰρήνης, πατὴρ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος" (Ἠσ., θ', 6). Ἰστάμεθα ἀληθῶς "ἐν τόπῳ ἁγίῳ": τὰ δὲ ἐξαπορημένα χεῖλη τῆς ἐκθάμβου ἐκ τῶν ὀρωμένων καὶ τῶν νοουμένων ἀοράτων ἐλαχιστότητός μου, ψελλίζουν ἀπλῶς καὶ ἐπαναλαμβάνουν ἐν φόβῳ καὶ τρόμῳ τὴν ὁμολογίαν τοῦ προπάτορος Ἰακώβ: "Ὡς φοβερὸς ὁ τόπος οὗτος" (Γεν. κη', 17).

Διότι φοβερὸς καὶ ἅγιος αὐτὸς τόπος τῆς Βολισσοῦ, τῆς λαμπροφωρούσης σήμερον καὶ

πανηγυριζούσης τὸ μαρτύριον τῆς Ἀγίας Μαρκέλλης. Εἶναι ὁ χώρος, ὁ ὁποῖος διαχρονικῶς ἐβίωσε τὸν θρῆνον καὶ τὸν κοπέτον ψυχῶν πολλῶν κατατρεγμένων, κυνηγημένων, θλιβομένων καὶ καταπονουμένων καὶ ἐλέους ἀνθρώπων καὶ Θεοῦ ἐκδεχομένων, "μὴ ἐχόντων εἰς τὴν ὑπὸ τὸν οὐρανὸν μοῖραν"· ἄλλοτε ὁμαιμόνων προσφύγων, κατὰ δὲ τοὺς ἐσχάτους καιροὺς ἄλλης πνοῆς ἀνθρώπων ἀπηλπισμένων.

Παραλλήλως, ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν κατὰ τὴν ἱερὰν ταύτην λειτουργικὴν στιγμὴν ὅτι ἡ Χίος ἐξῆλθε πάντοτε ἐκ τῶν πειρασμῶν καὶ τῶν θλίψεων τοῦ αἰῶνος τούτου τοῦ ἀπατεῶνος νικήτρια, διότι προσεφέρειν ἀνέκαθεν πρὸς πάντας κλάδον ἐλαίας, "καταλλαγῆς σύμβολον, σωτηρίας τῆς ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ", τῶν παντὸς εἶδους κατακλυσμῶν, τοὺς ὁποίους ἐβίωσαν οἱ κάτοικοι τῆς καὶ οἱ προσφυγόντες πρὸ αἰῶνος ἐκ τῶν ἀπέναντι παραλίων "γνωστοὶ ναυαγοί", οἱ ὅποιοι περιεθάλφθησαν καὶ ἐπροστατεύθησαν ὑπὸ τῆς Χίου, ὡς τὰ "ἐαυτῆς νοσσία", ὡς τὰ ἴδια αὐτῆς τέκνα. Καὶ ἐρρίζωσαν ἐδῶ καὶ ἐμεγαλούρησαν...

Διὰ πασῶν τούτων τῶν ἀνθρωπίνων καταστάσεων καὶ μεταβολῶν καὶ περιπετειῶν τῆς ἱστορίας καὶ τῶν καιρῶν, ἡ Χίος διὰ τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως καὶ τῆς Ὁρθοδόξου ταυτότητός της, διὰ τῶν πιστῶν της, καὶ κυρίως διὰ τοῦ πλήθους μαρτύρων καὶ τῶν ἡρώων της, τῶν πολλῶν ἀνωνύμων καὶ τῶν ὀλίγων ἐπωνύμων, προεξαρχούσης τῆς Ἀγίας Μαρκέλλης, ἐκπληρώνει διαχρονικῶς "τὸ τῆς Χάριτος μυστήριον".

Ἀδελφοί, Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ συμπανηγυρισταὶ καὶ συμπροσκυνηταὶ τοῦ φοβεροῦ αὐτοῦ τόπου,

Προσελθόντες ἐκ τῶν περάτων τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλλάδος καὶ ἐκτὸς αὐτῆς, συνεορτάζομεν μὲ τοὺς ἀδελφούς μας Χίους πανδήμως καὶ ἱεροπρεπῶς τὴν Χάριν τῆς Ἀγίας Μαρκέλλης καὶ καταθέτομεν ἐνώπιον τῆς θαυματουργοῦ εἰκόνης της τὴν δέησιν καὶ τὴν προσευχήν μας. Τοῦτο, ἄλλωστε, ἔπραττον καὶ πράττουν διαχρονικῶς πάντες οἱ Χῖοι, ὡς ἀποδεικνύει τὸ ἐπὶ τοῦ πολυελαίου τοῦ Ἱεροῦ τούτου Σκηνώματος κρεμάμενον "ἀργυροῦν πλοῖον", τὸ ὁποῖον παρέχει ἀπτήν μαρτυρίαν τοῦ θαύματος τῆς Χιοπολίτιδος Ἀγίας, διὰ τὸ ὁποῖον θαῦμα καὶ σήμερον οἱ ὑπὸ παντοίων στεναγμῶν καὶ ζάλης τοῦ βίου μαστιζόμενοι καὶ κινδυνεύοντες, προσευχητικῶς παρακαλοῦμεν καὶ δεόμεθα καὶ ἱκετεύομεν καὶ ἀναμένομεν.

Ἀσφαλῶς γνωρίζομεν ὅτι ἠὺδόκησεν ὁ Θεὸς νὰ καταστοῦν γνωστὰ τῷ πληρώματι τῆς Ἐκκλησίας, πέραν τοῦ ὀνόματος, καὶ ὁ βίος καὶ τὸ φρικτὸν μαρτύριον τῆς Ἀγίας ἐκ τοῦ μνημειώδους ἔργου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κορίνθου Μακαρίου τοῦ Νοταρᾶ (Νέον Λειμωνάριον). Οἱ Χῖοι ὅμως καὶ πάντες ἡμεῖς, "οὐκέτι διὰ τὴν λαλιὰν" τοῦ ἐν Ἀγίοις Μακαρίου τοῦ Νοταρᾶ πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν καὶ εἶδομεν. Ὁ ἱερὸς αὐτὸς τόπος τοῦ προσκυνήματος καὶ τοῦ μαρτυρίου τῆς Ἀγίας ἐπιβεβαιώνει τὸν λόγον τοῦ Κυρίου ὅτι ἀληθῶς «οἱ λίθοι κρίζουν» (πρβλ. Λουκ. ιθ', 40). Ἀκόμη καὶ ἐὰν ἐσιώπησε τὸ στόμα τῆς Ἀγίας Μαρκέλλης διὰ τοῦ φρικτοῦ μαρτυρίου της, οἱ βεβαμμένοι καὶ ἐρυθροὶ ἐκ τοῦ τιμίου αἱματός της μέχρι τῆς σήμερον λίθοι κρίζουν τὴν ἀγιότητα καὶ ἀκεραιότητα αὐτῆς καὶ τὸ φρικτῶδες τοῦ ἀνοσιουργήματος τοῦ πατρὸς της. Κρίζουν ὅτι τίποτε δὲν διαφεύγει τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ παντεπόπτου Θεοῦ, ὁ Ὅποιος ἀποδίδει ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

Κρίζουν συγχρόνως καὶ ὁμολογοῦν καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν εὐλάβειαν τῶν Παν-Χίων, τῶν ἐγγὺς καὶ τῶν μακρὰν, οἱ ὅποιοι πλουτοῦν πρὸς Αὐτὸν τοιαύτην μεσίτριαν καὶ ἱκέτην, ἐκτενῶς πρεσβεύουσιν ὑπὲρ αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τῆς Χίου πρὸς τὴν ἀήττητον Δύναμιν, τὸν Κύριον καὶ Θεὸν μας Ἰησοῦν Χριστόν.

Ἑορτάζοντες ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ τὴν ἐορτὴν τῆς Ἀγίας καὶ τὴν διηνεκῇ παρουσίαν της μεταξύ μας, ἀκροώμεθα τῆς θεολογούσης Χρυσοστομικῆς γλώσσης, φθεγγομένης: «Μνήματα ἁγίων οὐ σοροί, καὶ λάρνακες, καὶ στῆλαι, καὶ γράμματα, ἀλλ' ἔργων κατορθώματα, καὶ πίστεως ζῆλος, καὶ συνειδὸς πρὸς Θεὸν ὑγιὲς» (Εγκώμιον εἰς τὸν Εὐστάθιον Ἀντιοχείας, P.G. 50,600). Σεῖς οἱ Χῖοι καὶ μνήματα καὶ σορὸν τῆς Ἀγίας ὑπὸ τὴν πέτραν, ἐκ τῆς ὁποίας ρέει τὸ θαυματουργὸν ἁγίασμα, καὶ

στήλας καὶ γράμματα καὶ εὐχαριστήρια ἀναθήματα καὶ ἐκτενῇ προσευχῇ καὶ παρακλητικῇ δέησιν προσφέρετε ἀνὰ τοὺς αἰῶνας εἰς τὴν Ἁγίαν, ἀναγράφοντες τὰ νικητήρια, ἐκ τῶν πολλῶν ἐπισυμβασῶν περιπετειῶν καὶ θλίψεων καὶ δεινῶν. Καὶ βεβαίως ἔχετε νὰ ἐπιδείξετε καὶ ἔργων κατορθώματα, καὶ ζῆλον πίστεως καὶ συνειδησιν ἀγαθὴν πρὸς πάντας καὶ διὰ πάντας, ὅπως καὶ ἡμεῖς, τὸ μικρὸν σήμερον ἐν Σμύρνη λῆμμα, τὸ μικρὸν ποίμνιον.

Ἡ Ἁγία Μαρκέλλα ὑπερέβη θεῖα χάριτι τὰ ἀνθρώπινα ὡς «ἄρτιος τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος» (Β΄ Τιμ. γ΄, 17), διὸ καὶ παραμένει θεοειδῶς μαζί μας, ἀοράτως συμπορευομένη συμ-πολίτις, σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς μας, ἰδική μας Ἁγία, προσωπικὴ τοῦ καθενὸς μας. Ἡ Ἁγία Μαρκέλλα ἀνήκει εἰς τὴν χορείαν τῶν γενναίων ἐκείνων γυναικῶν, τῶν τιμιωτέρων λίθων πολυτελῶν (Παρ. κθ΄, Μασ. λα΄, 10), τῆς ὁποίας ἡ πίστις καὶ ἀρετὴ, τὴν κατηξίωσε ὥστε καὶ μόνον ἡ ἐπὶ κλησὶς τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς Χάριτός της νὰ σώζη. Δηλαδή ἡ Ἁγία μας εἶναι τόσο δυνατὴ καὶ τοσαύτην παρρησίαν ἔχει πρὸς τὸν Θεόν, ὥστε ὅ,τι τῆς ζητήσωμεν μετὰ πίστεως νὰ γίνηται.

Τὴν δύναμιν τῆς Ἁγίας Μαρκέλλης, σεῖς οἱ Χῖοι καὶ ἡμεῖς οἱ γείτονες σας ἐν Σμύρνη, ὅπως καὶ οἱ πατέρες μας ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, τὴν γνωρίζομεν καλῶς καὶ εἶναι τὸ βίωμά μας καὶ συγχρόνως καὶ ἡ συν-δύναμίς μας εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ βίου. Οἱ πατέρες μας ἐψηλάφησαν καὶ ἐβίωσαν τὴν Ἁγίαν ὡς δύναμιν ἀκαταμάχητον, λυτρωσαμένην, ἐπαναλαμβάνω, αὐτοὺς ἐκ παντοίων δεινῶν, γνωστῶν καὶ ἀγνωστῶν, καταγεγραμμένων πάντων ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ Θεοῦ. Καὶ τὰ δεινὰ αὐτὰ ἀποτελοῦν στεφάνους λαμπροὺς, δαφνίνους, πορφυροὺς, ἀκανθίνους ἐνίοτε, πάντοτε ὅμως στεφάνους. Στεφάνους πεποικιλμένους μὲ τὰ ἄνθη καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς ἀνοίξεως· μὲ τὴν θλίψιν καὶ τὸν κάματον τοῦ φθινοπώρου· μὲ τὴν δίνην καὶ τὸν παγετὸν τοῦ χειμῶνος· ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν θαλπωρὴν τοῦ ἡλίου καὶ μὲ τὴν γαλήνην καὶ τὴν νηνεμίαν τοῦ θέρους... Τὴν νηνεμίαν τοῦ θέρους ἡ ὁποία γαληνεύει τὴν τεταραγμένην θάλασσαν, τὴν ἀπέραντον θάλασσαν, ποὺ περιβάλλει καὶ καταβρέχει τὴν Χίον ἄλλοτε μὲ τὰ ὑπερκαλύπτοντα καὶ τὰ γειτονικὰ Ψαρρὰ καὶ τὰς Οἰνούσσας κύματα, ἄλλοτε δὲ ἐναγκαλιζομένη τὰ πάντα, ἐπίγεια καὶ ἐπουράνια μὲ τὴν γαλήνην της, τὴν Γαλήνην, τὴν ὁποίαν περιγράφει χαρακτηριστικῶς ὁ Κυδωνιεύς Ἡλίας Βενέζης εἰς τὸ γνωστὸν ἀφηγηματικὸν καὶ συγχρόνως ἐμπειρικὸν ἔργον του.

Ἡ Ἁγία τῆς Χίου καὶ ἰδική μας Ἁγία μας ἐν τῇ καταντικρῇ Σμύρνη, ἐπιβεβαιώνει ἐμπράκτως τὸν λόγον τοῦ πολιοῦχου τῆς Ἰωνίας Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου: «Τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μὴδὲ τῇ γλώσσῃ, ἀλλ’ ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ» (Α΄ Ἰωάν. γ΄, 18-19). Ἡ Ἁγία Μαρκέλλα ἠγάπησε πολὺ. Διὰ τοῦτο καὶ δὲν ἐφοβήθη τὸν ὑπὲρ τοῦ ἀγαπωμένου Νυμφίου Χριστοῦ πόνον, τὴν κρίσιν, τὴν δοκιμασίαν, τὸν θάνατον. Διὰ τοῦτο τὸ εὐαγγέλιόν της διαλαλεῖται μέχρι σήμερον καὶ εἰς τὸν αἰῶνα πάσῃ τῇ Ὁρθοδόξῳ οἰκουμενῇ.

Ἀδελφοί μου,

Τὸ μαρτύριον εἶναι ἐορτὴ καὶ πανήγυρις. Ἡ ἀγάπη εἶναι καταξίωσις. Ἡ πίστις μας ἡ Ὁρθόδοξος εἶναι ἡ σωτηρία. Μᾶς τὸ ἀποδεικνύει ὁ μικρὸς ἐπίγειος βίος καὶ τὸ μαρτύριον, ἀλλὰ καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας "ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς" τῆς Ἁγίας Μαρκέλλης. Ἡ Ἁγία Μαρκέλλα μᾶς ἀγαπᾷ, καὶ τὴν ἀγαπῶμεν· καὶ οἱ Χῖοι καὶ ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι πιστοί. Ἀγαπῶντες καὶ ἀγαπώμενοι καὶ προστατευόμενοι ὑπὸ τῆς Ἁγίας μας, οὐδεμίαν ἐσωτερικὴν ἢ ἐξωτερικὴν κατάστασιν φοβούμεθα, ὅσον ἀπελπιστικὴ καὶ ἄν φαίνεται, διότι γνωρίζομεν ὅτι ἡ δύναμις τῆς Ἁγίας μας εἶναι ἀκαταμάχητος εἰς τὸ "ἰᾶσθαι πᾶν πάθος καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν".

Σεβασμιώτατε ἅγιε Χίου, Ψαρρῶν καὶ Οἰνουσῶν κύριε Μᾶρκε, περισπούδαστε ἐν Χριστῷ συλλειτουργγὲ καὶ ὁμορε ἀδελφε καὶ "συκοινωνῇ ἐν τῇ θλίψει καὶ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ ἐν Ἰησοῦ Χριστῷ" (πρβλ. Ἀποκ. α΄, 9), ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἀπευθύνω λόγον εὐχαριστίας πρὸς τὴν Σεβασμιότητά σας, τὸν παλαιὸν συνεργὸν ἀπὸ τῆς ἐπικαίρου θέσεως ἀμφοτέρων μας τῶν συνοδικῶν σεκρέτων, σεῖς τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ἐμὴ ταπεινότης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὅχι μόνον διὰ τὴν ἀδελφικὴν καὶ τὰ μάλα τιμητικὴν πρόσκλησιν νὰ

μετέχω τῆς παν-Χιακῆς ταύτης πανηγύρεως, ἀλλὰ πρωτίστως καὶ κυρίως διότι ἐγενόμην "μέτοχος τῶν Ἁγίων" τῆς Χίου καὶ "κοινωνὸς" τῆς συμπορείας τῆς μάρτυρος Ἁγίας Μαρκέλλης καὶ τοῦ νέφους ὁλοκλήρου τῶν ἐν Χίῳ Ἁγίων καὶ Ὁσίων καὶ δικαίων μετὰ τοῦ μάρτυρος Ἁγίου Πολυκάρπου Σμύρνης. Τῶν Ἁγίων μας, οἱ ὅποιοι ἐκήρυξαν καὶ ἐμαρτύρησαν καὶ κατέδειξαν διὰ πράξεως καὶ θεωρίας, διὰ τῶν ὄπλων τῆς ἀρετῆς, διὰ τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως, διὰ τῆς οὐδέποτε κατατρεφούσης ἐλπίδος πρὸς τὸν Θεόν, καί, τέλος, διὰ τῆς ἀγάπης, τῆς θείας ἀγάπης, τὸ μυστήριον τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας καὶ διετράνωσαν ἐναρμόνιον μελωδῆμα καὶ προτροπὴν ζωῆς καὶ βιοτῆς καὶ πολιτείας, νὰ ζῶμεν τὴν ἐαυτῶν σωτηρίαν κατεργαζόμενοι, διὰ τῆς Χάριτος τοῦ σταυροῦν ὑπομείναντος Κυρίου μας καὶ σταυροῦς πολλοὺς ἀνὰ τοὺς αἰῶνας ὑπομενόντων πιστῶν μαθητῶν Αὐτοῦ ἁγίων καὶ μαρτύρων.

Καὶ ὁ τελευταῖος πανηγυρικὸς λόγος τοῦ ὁμιλοῦντος, πρὸς τοὺς ἐγγὺς καὶ πρὸς τοὺς μακράν, πρὸς τοὺς "συνδειπνοῦντας" κατοίκους ἀμφοτέρων τῶν ὀχθῶν τοῦ Αἰγαίου, πρὸς ἐαυτοὺς καὶ πρὸς ἀλλήλους, εἶναι ὁ λόγος τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης, τὴν ὁποίαν ἀμφότεροι οἱ λαοὶ βιοῦμεν –καὶ ὀφείλομεν νὰ βιῶμεν- ἐν πνεύματι πραότητος, σκοποῦντες τὰ τῆς εἰρήνης μετ' ἀλλήλων καὶ τὰ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς συνεργασίας μετὰ πάντων ἀνθρώπων, ὥς διεκηρύξαμεν πρὸ ἔτους προσωπικῶς ἀπὸ τοῦ Ἱεροῦ Συνθρόνου τοῦ Ἁγίου Βουκόλου. Αὐτὴν τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἀγάπην μοιραζόμεθα μετὰ πάντων ἀνθρώπων, μετὰ τῶν "δίπλα μας ἱσταμένων", μετὰ τῶν "ἄλλων" μετὰ τῶν "ἐτέρων", μοιραζομένων μαζί μας τὸ φῶς τοῦ ἰδίου Αἰγαίτικου ἡλίου καὶ τὴν ἰδίαν Αἰγαιοπελαγίτικην αὐραν...

Θαυροῦντες εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, παρακαλοῦμεν τὴν Ἁγίαν παρθενομάρτυρα Μαρκέλλαν νὰ πρεσβεύῃ καὶ νὰ προσεύχεται ἀπὸ τοῦ ἐν Χίῳ Ἱεροῦ σεβάσματός της ὑπὲρ τῆς Θεοσκεπάστου καὶ Θεοφυλάκτου Χίου καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπανταχοῦ Χίων, ὑπὲρ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ὑπὲρ τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, τὸν ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν καὶ χαιρετισμὸν τοῦ Ὁποίου καὶ σᾶς μεταφέρω, τετιμημένε ἀδελφέ μου ἅγιε Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν κύριε Μάρκε, τὴν ἁγίαν δὲ Πατριαρχικὴν εὐχὴν καὶ εὐλογίαν πρὸς τὸν κλῆρον, τοὺς ἄρχοντας, τὸν λαόν σας καὶ πρὸς πάντας τοὺς εὐσεβεῖς προσκυνητάς.

Εὐχηθῶμεν, ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἡ Ἁγία μας Μαρκέλλα, ἡ θαυματουργὸς νὰ πρεσβεύῃ καὶ νὰ μεσιτεύῃ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς εὐημερίας τοῦ κόσμου παντὸς καὶ ὑπὲρ ὅλων μας καὶ νὰ μᾶς ἀξιώσῃ ἡ Χάρις της καὶ τῆς ἀπολαύσεως τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν, τῷ ἐν Ἁγίοις ἀναπαυομένῳ καὶ δοξαζομένῳ. Ἀμήν.